

[Niels Westerby.]

kan opnås en for USA tilfredsstillende udgang af konflikten.

Det har meget lange udsigter, når det ligger så hårdt, og det eneste, vi reelt kan gøre her i Danmark, er at prøve at hjælpe med til at få forhandlinger i gang. Jeg tror, det er rigtigt at sige, at konflikten kan ikke løses militært, den kan kun løses politisk igennem forhandlinger på Genèveaftalens grund, eller man bør vel snarest sige forhandlinger baseret på de principper, der var nedlagt i Genèveaftalen af 1954.

Man har vel lov at sige, at der ligesom aftegner sig en ejendommelig alliance i den indre danske politik. Når man tænker på den franske statschef, de Gaulle, og hans synspunkter, ja, så ved man jo, at de er båret frem måske først og fremmest af ønsket om at give Frankrig en position i fjernøstlig politik, den position, som Frankrig har tabt, og at man i Frankrig først og fremmest tænker på Frankrigs storhed. Men så er det egentlig ejendommeligt at kunne konstatere et sammenfald imellem de Gaulles synspunkter på fransk side og så det, som fremføres imod dem, der er kritiske over for regeringen og det store folketingsflertal her i salen; det forekommer mig ejendommeligt.

Nå ja, vi skal have forhandlinger, og det skal være på Genèveaftalens grund. Hvordan kan vi gøre det? Hvordan kan vi fremme det? Det er blevet sagt, at vi skal sige fra over for De Forenede Stater. Der er blevet sagt, at De Forenede Stater bør trække deres styrker ud af Sydvietnam. Der er blevet sagt, at man bør prøve at overtale amerikanerne til at nøjes med at indrette nogle støttepunkter langs kysten i Sydvietnam. Det er sådan set det, den offentlige debat ude i landet koncentrerer sig om, selv om det ikke er kommet klart frem herinde i det høje ting.

Jeg vil gerne spørge: er man nu helt sikker på, at man fremmer mulighederne for forhandlinger på Genèveaftalens grund ved at fremføre disse synspunkter? Det tror jeg ikke man skal være. Lad os først se på, hvordan disse synspunkter vil påvirke udviklingen i De Forenede Stater. I USA er det vel sådan, at man føler trykket af denne konflikt hårdt. Man føler trykket af, at der falder amerikanere hver dag i

Vietnam. Man føler vel også det økonomiske tryk; det drejer sig jo om milliarder af dollars, som man må ofre på denne sag. Man føler, at det er ens egen krig; man føler, at man ikke har ret mange venner i denne sag.

Men hvis det er sådan, at USA kommer ud for en almindelig fordømmelse, også fra dansk side, af sin politik i Vietnam, må man stille sig det spørgsmål, om det så ikke vil virke helt modsat i De Forenede Stater. Vil det ikke snarere oppiske stemningen derovre, vil det ikke snarere radikaliserer amerikansk udenrigspolitik og amerikansk politik i Vietnam? Jeg tror, man kan stille det spørgsmål. Vil det ikke være mere vanskeligt efter en sådan holdning at få amerikanerne til at sætte sig ved forhandlingsbordet? Og man kan vende spørgsmålet om. Hvis man stiller et sådant krav om tilbagetrækning af amerikanerne fra Sydvietnam, vil det så ikke også betyde, at det vil blive vanskeligere at få Nordvietnam og Ho Chi Minh til at sætte sig ved forhandlingsbordet? Er det ikke netop det, man venter på fra Nordvietnams side og fra Vietcongs side, at amerikanerne skal blive trætte, at amerikanerne skal blive presset af deres venner i Vesteuropa og andre steder til at trække sig ud af det? Er det ikke netop det, man venter på at kunne opnå ved at holde ud?

Jeg tror, at den linje, som flere i den offentlige debat anlægger om Vietnam, i stedet for at fremme mulighederne for at få realistiske forhandlinger på Genèveaftalens grund snarere mindsker mulighederne for det. Og så må man også tænke på, at der er jo sikkerhedspolitiske aspekter eller sider af denne sag også uden for Sydøstasien. Der er jo også et sikkerhedspolitisk perspektiv i det for Europas vedkommende. Hvis det er sådan, at amerikanerne føler, at de har engageret sig i Vietnam, og det gør de, og at de har givet en garanti for Vietnam, og det har de, og at de til sidst bliver tvunget til mere eller mindre af opgive dette engagement og denne garanti — ja, så må man tænke på, at dette at give garantier er en helhed. Hvis USA må bryde en garanti i Vietnam, ja, mon det så ikke vil komme dertil, at amerikanerne vil føle deres garantiforpligtelser i Europa som værende mindre? Der er vel en helhed her. Hvis